Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 20 noiembrie 2026
(OR. en)

15598/26

SPORT 50
CULT 140

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind sporturile și jocurile tradiționale (SJT) ca expresie vie a patrimoniului cultural al Europei și motor al participării incluzive la activitatea fizică

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile sus-menționate, aprobate de Consiliu (Educație, Tineret, Cultură și Sport) în cadrul reuniunii sale din 20 noiembrie 2026.

ANEXĂ

Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind sporturile și jocurile tradiționale (SJT) ca expresie vie a patrimoniului cultural al Europei și motor al participării incluzive la activitatea fizică

CONSILIUL ȘI REPREZENTANȚII GUVERNELOR STATELOR MEMBRE, REUNIȚI ÎN CADRUL CONSILIULUI,

AVÂND ÎN VEDERE CĂ, ÎN SENSUL PREZENTELOR CONCLUZII:

1. Sporturile și jocurile tradiționale (SJT) pot fi înțelese ca activități fizice, competitive sau necompetitive și activități recreative care fac parte din diversitatea patrimoniului cultural imaterial; acestea sunt practicate individual sau colectiv, înrădăcinate în comunități și identități regionale sau locale, transmise din generație în generație și se bazează pe reguli acceptate de comunitatea practicantă.

2. SJT sunt dinamice, contribuind la continuitatea și identitatea culturală, la valorile comune și la coeziunea socială. Accesul la acestea și disponibilitatea lor pentru generațiile mai tinere sunt esențiale pentru sustenabilitatea și transmiterea lor ca practici culturale și sportive vii.

AMINTIND:

3. Articolul 6 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care prevede că Uniunea Europeană are competența de a desfășura acțiuni în domeniul sportului de sprijinire, coordonare sau completare a acțiunii statelor membre. Articolul 165 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în conformitate cu care Uniunea contribuie la promovarea obiectivelor europene ale sportului, având în vedere totodată caracterul specific, structurile bazate pe voluntariat, precum și funcția socială și educativă a sportului. Articolul 167 din TFUE, care prevede că Uniunea contribuie la înflorirea culturilor statelor membre, respectând diversitatea națională și regională a acestora și punând în evidență, în același timp, moștenirea culturală comună.

4. Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport (2024-2027), care evidențiază sporturile tradiționale în cadrul domeniului prioritar referitor la protejarea integrității și a valorilor în sport.

5. Înscrierea anumitor sporturi tradiționale pe Lista reprezentativă UNESCO a patrimoniului cultural imaterial al umanității și existența unor inventare naționale ale patrimoniului cultural imaterial, care includ anumite SJT.

6. Contextul politic, astfel cum este prezentat în anexa la prezentele concluzii.

SUBLINIIND CĂ:

7. Având în vedere organizarea lor la nivel local și la nivelul comunității, SJT pot juca un rol important în promovarea activității fizice pe tot parcursul vieții pentru toți și a îmbătrânirii active, contribuind la menținerea practicării lor în cadrul comunităților locale. Acestea pot oferi, de asemenea, beneficii importante în materie de sănătate fizică și mintală și stare de bine persoanelor implicate în SJT.

8. Organizațiile implicate în SJT sunt adesea structuri conduse de voluntari care contribuie la reziliența socială și a comunității.

9. Participarea la SJT poate promova, de exemplu, coeziunea socială și reziliența, participarea și schimburile intergeneraționale, sensibilizarea cu privire la mediu, educația, turismul, dezvoltarea regională, vitalitatea zonelor rurale și îndepărtate, conservarea tradițiilor locale și a patrimoniului cultural, precum și cetățenia activă.

10. SJT pot contribui la diversitatea modurilor în care oamenii se mișcă, practică jocuri și interacționează. Participarea la SJT poate contribui la punerea bazelor unor obiceiuri de viață sănătoase în rândul copiilor și al tinerilor, care pot dura o viață, inclusiv prin promovarea unor oportunități de activitate fizică zilnică.

11. SJT pot juca un rol în consolidarea caracteristicilor esențiale ale unui model european în domeniul sportului, deoarece întruchipează multe dintre valorile sale fundamentale, cum ar fi incluziunea, integritatea sportivă, egalitatea de gen, implicarea comunității și diversitatea culturală, care stau la baza acestui model.

12. Cercetările efectuate de Comisia Europeană cu privire la SJT[1] evidențiază provocările cu care se confruntă SJT în atragerea de noi participanți, printre altele, din cauza urbanizării, a lipsei de resurse financiare și umane și a vizibilității limitate dincolo de zonele lor de origine.

INVITĂ STATELE MEMBRE, LA NIVELUL CORESPUNZĂTOR:

13. Să promoveze sensibilizarea cu privire la SJT ca parte a diversității sportive și a patrimoniului cultural imaterial ale Europei, inclusiv, de exemplu, prin cartografierea SJT atât la nivel național, cât și la nivel regional sau prin recunoașterea, după caz și în conformitate cu circumstanțele naționale, a contribuției acestora la politicile naționale în domeniul sportului și al culturii.

14. Să faciliteze schimburile de informații și de bune practici privind recunoașterea SJT, respectând totodată pe deplin competențele și procedurile naționale, contribuind astfel la protejarea și promovarea patrimoniului cultural comun al Europei.

15. Să sprijine structurile de voluntariat și structurile de guvernanță bazate pe comunitate care susțin, protejează și transmit SJT, fără a crea sarcini administrative inutile.

16. Să sprijine inițiativele menite să sensibilizeze și să extindă grupul de potențiali adoptatori în practică ai SJT în rândul copiilor și al tinerilor, inclusiv, după caz și în conformitate cu sistemele naționale de învățământ, prin educație, organizații de tineret și activități comunitare, evidențiind astfel valoarea transmiterii între generații.

---

[1] Comisia Europeană: Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe – Final report* [Cartografierea sporturilor și jocurilor tradiționale (SJT) în Europa – Raport final], Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016.

17. Să încurajeze participarea incluzivă la SJT și accesul la acestea, în concordanță cu motivele de nediscriminare prevăzute la articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a UE, care prevede că se interzice discriminarea de orice fel, bazată pe motive precum, în special, sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală.

18. Să ia în considerare, după caz și în conformitate cu legislația și procedurile naționale, includerea SJT în inventarele naționale ale patrimoniului cultural imaterial.

19. Să încurajeze inițiativele de cooperare, pe bază de voluntariat, inclusiv schimburile transfrontaliere de bune practici, platformele digitale și festivalurile, referitoare la SJT, precum și, după caz și în conformitate cu procedurile naționale, să ia act de existența și dezvoltarea naturală a altor SJT europene pe teritoriul național. În diferite state membre și regiuni există forme similare sau conexe ale unor sporturi și jocuri tradiționale, demonstrând legături istorice și culturale în întreaga Europă și oferind oportunități de schimb, învățare și cooperare transfrontalieră.

20. Să stimuleze și să consolideze colaborarea cu organizațiile sau instituțiile europene și internaționale implicate în SJT, cum ar fi UNESCO și Consiliul Europei, care promovează cooperarea interguvernamentală în domeniul sportului și să evidențieze sportul ca mijloc de promovare a patrimoniului, culturii și istoriei europene.

INVITĂ COMISIA EUROPEANĂ CA, ÎN CONFORMITATE CU PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII ȘI ÎN LIMITA DOMENIILOR SALE DE COMPETENȚĂ:

21. Să sprijine participarea la SJT prin inițiative relevante ale Uniunii, inclusiv Săptămâna Europeană a Sportului și Forumul European pentru Sport. Să aibă în vedere, după caz, opțiuni de încurajare a practicării și transmiterii SJT și de consolidare a dialogului intercultural sau de evidențiere a SJT ca temă pentru evenimente noi sau existente.

22. Să faciliteze schimbul de bune practici, de exemplu prin grupuri de experți și activități de învățare reciprocă, inclusiv schimbul de cunoștințe privind protejarea, guvernanța și dezvoltarea durabilă a SJT.

23. Să exploreze oportunitățile de consolidare a cooperării la nivelul UE între domeniile de politică relevante ale sportului, patrimoniului cultural, echității între generații și educației, respectând totodată pe deplin competențele statelor membre.

24. Să sprijine, după caz, proiecte legate de SJT în cadrul actualelor inițiative de finanțare relevante ale Uniunii, inclusiv acțiunile Erasmus + în domeniul sportului, Fondul social european Plus și alte instrumente relevante.

INVITĂ MIȘCAREA SPORTIVĂ, COMUNITATEA SPORTURILOR ȘI JOCURILOR TRADIȚIONALE ȘI ALTE PĂRȚI INTERESATE RELEVANTE, RESPECTÂND AUTONOMIA ACESTORA:

25. Să promoveze participarea incluzivă la SJT și accesul la acestea.

26. Să consolideze standardele de guvernanță, protecție și integritate în cadrul structurilor SJT, în cooperare cu alte părți ale sectorului sportiv.

27. Să coopereze cu autoritățile publice pentru a spori vizibilitatea, accesibilitatea și sustenabilitatea SJT, inclusiv prin utilizarea unor instrumente de comunicare digitale și inovatoare și prin elaborarea de documente care să sprijine transmiterea acestora de la o generație la alta.

28. Să încurajeze crearea de rețele și cooperarea transfrontalieră în ceea ce privește SJT.

DOCUMENTE DE CONTEXT

Cadrul legislativ și de politică al UE

– Rezoluția Parlamentului European din 7 octombrie 2025 referitoare la rolul politicilor UE în configurarea modelului european în domeniul sportului (2025/2035 (INI)) JO C, C/2026/1521, 15.4.2026, ELI: *http://data.europa.eu/eli/C/2026/1521/oj*

– Concluziile Consiliului din 27 noiembrie 2023 privind „Dezvoltarea Agendei 2030 pentru a realiza obiectivele: accelerarea localizării ODD-urilor” (15939/23)

– Concluziile Consiliului din 21 noiembrie 2023 privind o tranziție socială, verde și digitală (15732/23)

– Concluziile Consiliului din 4 aprilie 2022 intitulate „Sportul și activitatea fizică, o pârghie promițătoare pentru transformarea comportamentului în favoarea dezvoltării durabile” (JO C 170, 25.4.2022, p. 1)

– Rezoluția Consiliului din 30 noiembrie 2021 privind caracteristicile esențiale ale modelului european în domeniul sportului (JO C 501, 13.12.2021, p. 1)

– Concluziile Consiliului din 30 noiembrie 2021 privind activitatea fizică de-a lungul vieții (JO C 501I, 13.12.2021, p. 1)

– Concluziile Consiliului din 18 mai 2021 privind inovarea în sport (JO C 212/14, 4.6.2021, p. 2)

– Rezoluția Consiliului din 22 noiembrie 2019 privind dimensiunea culturală a dezvoltării durabile (JO C 410, 6.12.2019, p. 1)

– Concluziile Consiliului din 24 mai 2018 privind promovarea valorilor comune ale UE prin intermediul sportului (JO C 196, 8.6.2018, p. 23)

– Concluziile Consiliului din 22 noiembrie 2016 privind diplomația sportivă (JO C 467/14, 15.12.2016, p. 12)

– Comisia Europeană: Direcția Generală Educație, Tineret, Sport și Cultură, *Mapping of traditional sports and games (TSG) in Europe – Final report* [Cartografierea sporturilor și jocurilor tradiționale (SJT) în Europa – Raport final], Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016

– Concluziile Consiliului din 24 noiembrie 2015 privind promovarea aptitudinilor motrice și a activităților fizice și sportive ale copiilor (JO C 417, 15.12.2015, p. 46)

– Concluziile Consiliului din 19 mai 2015 privind maximizarea rolului sportului de masă în direcția dezvoltării competențelor transversale, în special în rândul tinerilor (JO C 172, 27.5.2015, p. 8)

– Concluziile Consiliului din 21 mai 2014 privind egalitatea de gen în sport (JO C 183, 14.6.2014, p. 39)

– Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (JO C 326, 26.10.2012, p. 391–407)

Documente de la alte organizații

– UNESCO, *MINEPS VII Outcome Document: Fit for Life Alliance* (Documentul final al conferinței MINEPS VII: Alianța „În formă pentru viață”), adoptat în cadrul celei de a șaptea Conferințe internaționale a miniștrilor și înalților funcționari responsabili cu educația fizică și sportul (MINEPS VII), Baku, 29 iunie 2023.

– Carta europeană a sportului revizuită a Consiliului Europei [CM/Rec (2021) 5]

– Carta internațională pentru educație fizică, activitate fizică și sport a UNESCO (2015)

– UNESCO, *Final Report of the Second Collective Consultation on the Safeguarding and Promotion of Traditional Games and Sports* (Raport final al celei de a doua consultări colective privind protejarea și promovarea jocurilor și sporturilor tradiționale), Teheran, Republica Islamică Iran, 16-20 ianuarie 2009.

– Rezoluția CM/Res (2007) 8 a Consiliului Europei de instituire a Acordului parțial extins privind sportul (EPAS)

– Conferința generală a UNESCO, Rezoluția 33 C/21 privind jocurile și sporturile tradiționale, adoptată în cadrul celei de a 33-a sesiuni, Paris, 2005

– Convenția UNESCO pentru salvgardarea patrimoniului cultural imaterial (2003)

– UNESCO, Declarația de la Punta del Este, adoptată de cea de a treia Conferință internațională a miniștrilor și înalților funcționari responsabili cu educația fizică și sportul (MINEPS III), Punta del Este, Uruguay, 30 noiembrie-3 decembrie 1999.